

ding van de sabotage zouden toeleggen. Daarvoor waren sabotagemiddelen uit Engeland nodig – Valstar zocht voortdurend naar een mogelijkheid om zendcontact met Engeland te krijgen. Dat lukte niet. Desondanks werd eind april-begin mei door de leiding van de Landelijke Knokploegen een illegale werker aangetrokken, Johannes van Bijnen, een reserve-officier, om de grootscheepse sabotage te gaan voorbereiden – hoe hij dat deed, zullen wij in deel 10 beschrijven. In de periode die ons thans bezighoudt, lag het accent bij de operaties der Knokploegen nog volledig bij de overvallen op distributiediensten, bevolkingsregisters en GAB's, en toen de *Sicherheitspolizei* in de rijen van de LO/LKP talrijke arrestaties verricht had, kwamen daar nog enkele overvallen op gevangnissen bij.

*

De Tilburgse 'kraak' die wij in de aanhef van dit hoofdstuk beschreven, was niet alleen een spectaculair maar ook een typisch voorbeeld van de operaties der Knokploegen – typisch in zoverre dat het welslagen bepaald werd door de medewerking die de KP-Soest van het te 'kraken' object uit ontving: het plan was opgesteld door de chef van de gemeentelijke evacuatiedienst en de werkzaamheden binnen het gebouw waar de controlezegels in de kluis lagen, werden verricht door een ambtenaar van de afdeling-bevolking. Er was overigens in het gemeentehuis permanente politiebewaking aanwezig en dat soort bewaking bemoeilijkte niet alleen in het algemeen de operaties der Knokploegen maar deed ook vele mislukken. Had in Tilburg één van de daar aanwezige politiemannen goed opgelet, dan was de inhoud van de kluis niet buiten het gebouw gekomen.

Voor die politiebewaking werden in de loop van '43 steeds stringenter aanwijzingen gegeven. In januari '43 werd gelast dat bij de bevolkingsregisters dag en nacht agenten aanwezig zouden zijn, eind februari werd bepaald dat, als er niet voldoende agenten waren (dat was op het platteland veelal het geval), alle persoonskaarten en blanco-pb's buiten de diensturen in brandvrije kasten of in kluisen opgeborgen moesten worden, in mei (na de April-Meistakingen) werd opdracht gegeven om, indien dergelijke kasten of kluisen niet aanwezig waren, burger-bewakers aan te stellen, 'een en ander evenwel onder voortdurende leiding en toezicht der politie', en toen werd ook de aanwijzing gegeven, 'eventuele' GAB's onder gelijke bescherming te plaatsen. Die burger-bewakers dienden een dagelijks wisselend wachtwoord te kennen en ieder die 's avonds of 's nachts of op zaterdag-